

О'PKA-YURAK REASNIMATSIYASI QANDAY JARAYON?

Siyob Abu Ali ibn Sino nomidagi

Jamoat salomatligi texnikumi

MUSTAFAYEVA ZILOLA ULMASAVNA

NORQULOVA NASIBA UTKIR QIZI

Annotatsiya : Ushbu maqola o'pka-yurak reanimatsiyasi paydo bo'lishi sabablari , klinikasi davolash, bu kasallikda zamonaviy davolash usullarini qo'llash , zamonaviy texnikalardan foydalanishga mo'ljallangan.

Abstract: This article is intended to discuss the causes of cardiopulmonary resuscitation, clinical treatment, application of modern treatment methods in this disease, and the use of modern techniques.

Аннотация: Целью данной статьи является обсуждение причин реанимации легких и сердца, клинического лечения, применения современных методов лечения при этом заболевании, а также использования современных методик.

Yurak-o'pka reanimatsiyasi (YO'R2), yurak-o'pka- miya reanimatsiyasi – bu tananing hayotiy funksiyalarini tiklashga va uni klinik o'lim holatidan chiqarishga qaratilgan shoshilinch chora-tadbirlar majmuidir.

Kardiopulmoner reanimatsiya (CPR) - birovning yuragi yoki nafas olishi to'xtaganida amalga oshiriladigan hayotni saqlab qolish uchun favqulodda operatsiya. CPRning to'liq nomi kardiopulmoner reanimatsiyadir. CPR kardiopulmoner reanimatsiya degan ma'noni anglatadi. Bu birovning yuragi urishni to'xtatganda amalga oshiriladigan tartibli ketma-ket protsedura. Jarayon tezlik, samaradorlik va to'g'ri qo'llanilishini talab qiladi, shuning uchun to'g'ri o'qitish va xabardorlik butun dunyoga

tarqalishi kerak. Jarayonning samaradorligi taqdim etilgan CPR sifatiga va bemorga allaqachon etkazilgan zarar miqdoriga bog'liq.

CPR nima?

Kardiopulmoner reanimatsiya - bu odamning yuragi yoki nafas olishi to'xtab qolganda amalga oshiriladigan hayotni saqlab qolish uchun favqulodda operatsiya. CPRning maqsadi ilg'or tibbiy yordam ko'rsatilgunga qadar qon aylanishini va tananing muhim a'zolarini kislorod bilan ta'minlashni qo'lda tiklashdir.

Kardiopulmoner reanimatsiya paytida ko'krak qafasini siqish va nafas olish yurak va o'pkaning funktsiyalarini taqlid qilish uchun ma'lum bir ketma-ketlikda amalga oshiriladi. ko'krak qafasining siqilishi qon oqimini yaratish uchun etarli kuch bilan ko'krak markazini bosishni o'z ichiga oladi. Qutqaruv nafasleri odamning o'pkasini kislorod bilan ta'minlash uchun og'izdan og'izga yoki og'izdan burunga nafas olishni o'z ichiga oladi.

Kardiopulmoner reanimatsiyani o'qitilgan har bir kishi, shu jumladan sog'liqni saqlash mutaxassislari ham amalga oshirishi mumkin. Odatda yurakni ushlab turish, cho'kish, bo'g'ilish yoki yurakning to'xtab qolishiga olib keladigan yoki nafas olishni buzadigan boshqa hodisalar kabi holatlarda qo'llaniladi.

CPR dan qanday foydalanish mumkin?

CPR hushidan ketgan, nafas olmaydigan yoki faqat ba'zida og'riqdan nafas oladigan har bir kishi uchun kerak, chunki ular yurak tutilishiga olib keladi. Agar odam nafas olmasa, lekin puls bor bo'lsa, sun'iy shamollatish ko'proq mos kelishi mumkin (nafas olishni to'xtatish).

Oddiy fuqarolar uchun kimdir nafas olayotgan yoki yo'qligini aniq aniqlash qiyin bo'lishi mumkin, shuning uchun CPR bo'yicha ko'rsatmalar sog'liqni saqlash sohasi mutaxassislarga professional bo'lmaganlarga ko'rsatma berish o'rniga, odamning yurak urishini tekshirish imkoniyatini berishni tavsiya qiladi.

Shikastlanish bilan bog'liq yurak tutilishi holatlarida foydasiz deb hisoblansa ham, CPR tavsiya etiladi. Masalan, perikardial tamponada yoki kuchlanish pnevmotoraksining asosiy sababini davolash foydali bo'lishi mumkin.

Yurak to'xtab qolgan odamga yurak urishini ushlab turish va qonni kislorod bilan to'ldirish, shuningdek hayotiy organlarini saqlab qolish uchun CPR beriladi. To'qimalarga kislorod etkazib berish uchun ham kislorod, ham qon aylanishi zarur. Kardiopulmoner reanimatsiyani amalga oshirish uchun venoz va arterial tomirlar o'rtasida bosim gradientini yaratish uchun bir nechta tizimlar hamkorlik qilishi kerak. Qon oqimining yo'qligi miyaga taxminan to'rt daqiqadan so'ng zarar etkazishi va taxminan etti daqiqadan so'ng tuzatib bo'lmaydigan shikastlanishga olib kelishi mumkin. Agar qon oqimi bir-ikki soat davomida buzilgan bo'lsa, tana hujayralari odatda nobud bo'ladi. Shuning uchun, CPRning eng yaxshi natijalari odatda qon oqimi to'xtaganidan keyin etti daqiqa ichida uni boshlashdan kelib chiqadi.

Yurakning barqaror ritmni saqlash qobiliyati ham tez pasayadi. Miya past tana haroratida uzoqroq yashashi mumkin, chunki vaqti-vaqti bilan cho'kish paytida kuzatilgan. Yurak to'xtab qolsa, samarali CPR miyaga etarli miqdorda kislorod yetib borishini ta'minlash va defibrilatsiyaga urinishlarga yurakning sezgirligini ta'minlash orqali miya sopi o'limini kechiktiradi.

Agar yurak-o'pka reanimatsiyasi paytida noto'g'ri siqish tezligi ishlatilsa, tomirlardan yurakka qaytariladigan qon hajmini kamaytirish mumkin, bu Amerika yurak assotsiatsiyasining o'rnatilgan ko'rsatmalariga zid keladi, bu daqiqada 100 dan 120 gacha siqishni tavsiya qiladi. Misol uchun, agar CPR daqiqada 120 zarbadan ortiq doimiy siqilish tezligi bilan bajarilsa, jabrlanuvchining omon qolish ehtimoli salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar :

1. <https://www.prepladder.com/neet-pg-study-material/medicine/cardiopulmonary-resuscitation>